

Słowo wstępne

Przekazywana do rąk czytelników książka stanowi oryginalne, pionierskie opracowanie dotyczące jednego z bardzo ważnych zagadnień w analizie identyfikacji i ewaluacji potencjału środowiska i krajobrazu, nie tylko w kontekście poznawczym, ale również aplikacyjnym, który wyraża się obecnie między innymi w rozwoju koncepcji ekonomii okrężnej (*circular economy*). Praca prezentuje przykład wieloaspektowej oceny i mapowania potencjału świadczeń ekosystemowych w skali lokalnej i regionalnej oraz propozycję czterdziestu miar i wskaźników jego oceny, zweryfikowanych na podstawie bezpośrednich i pośrednich procedur badawczo-analitycznych. Rozwiązania metodyczne zaprezentowane w pracy mogą być pomocne dla szerokiej rzeszy osób prowadzących badania związane z racjonalnym zarządzaniem potencjałami środowiska i krajobrazu. Szczególnie istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego i kształtowania krajobrazu są zdefiniowane powiązania między wskaźnikami potencjałów ekosystemów pokazujące zależności między świadczeniami, związane m.in. z formą pokrycia terenu, typem i dojrzałością ekosystemu, warunkami siedliskowymi, sposobem użytkowania ziemi oraz poziomem presji antropogenicznej.

Prezentowane w książce wyniki badań są następstwem projektu 2012/07/B/ST10/04344 „Świadczenia ekosystemowe w krajobrazie młodogłacjalnym – ocena zasobów, zagrożeń i wykorzystania” finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki. W realizacji przedsięwzięcia uczestniczył interdyscyplinarny 11-osobowy zespół badawczy z Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, skupiający specjalistów z zakresu geografii, geoinformacji, botaniki, fitosocjologii, gleboznawstwa, ekologii krajobrazu, zoogeografii, socjologii i planowania przestrzennego.

W tym miejscu pragniemy gorąco podziękować recenzentom pracy, wybitnym profesorom – Andrzejowi Mizgajskiemu i Tadeuszowi Chmielewskiemu – za trud wykonania recenzji, które w sposób znakomity pozwoliły na osiągnięcie ostatecznej formy książki.

Na zakończenie serdecznie dziękujemy za pomoc i bezinteresowną życzliwość wszystkim pracownikom tych instytucji, których progi przekroczyliśmy podczas kwerend prowadzonych w terenie. Są to przede wszystkim Urzędy Gmin Suwałki, Nowinka i Giby, Starostwa Powiatowe w Suwałkach, Augustowie i Sejnach oraz

Nadleśnictwa Suwałki, Pomorze, Głębokki Bród, Szczebra, a także: Wigierski Park Narodowy, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie i Augustowie, firma InterTim w Suwałkach, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, Gospodarstwo Rybackie Polskiego Związku Wędkarskiego w Suwałkach, Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Sejnach i Suwałkach oraz Biuro Wsparcia Inwestycyjnego w Białymstoku.

Wyrazy wdzięczności winniśmy także instytucjom, które w profesjonalny sposób zrealizowały wszystkie nasze zamówienia, udostępniając niezbędne do pracy materiały kartograficzne i fotogrametryczne. Są to: Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartografii w Warszawie, Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartografii w Białymstoku, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Sękocinie Starym, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach, Państwowy Instytut Geologiczny – PIB w Warszawie oraz Centralna Biblioteka Geografii i Ochrony Środowiska IGiPZ PAN w Warszawie.

Szczególne podziękowania należą się Pani Jolancie Więckowskiej, osobie której zaangażowanie w prace organizacyjne i techniczne zarówno na etapie realizacji projektu, jak i przygotowywania niniejszej publikacji są nie do przecenienia.

Życzymy Państwu ciekawej lektury.

Kierownik projektu
Prof. dr hab. Marek Degórski